

Fårösunds idrotten

”Den 14 maj förevisades här i Fårösund en äkta engelsk boxningsstrid. De som funno nöje därvid må beskriva den, flertalet som finner en bättre njutning i det högtidliga lugn som en ostörd sabbat medförer, önska däremot allvarligt att vederbörande måtte undanröja källorna till denna och dylika kanske ännu mer beklagliga företeelser.”

Detta är hämtat ur Gotlands Tidning 1854.

Om det är p. g. a. denna notis som idrottsrörelsen är sen i starten i Fårösund eller ej kan kanske diskuteras. Snarare beror det nog på ortens karaktär, antingen hårt jordbruksarbete eller ännu hårdare jobb i kalkbrotten gjorde att idrottsaktiviteterna fick stryka på foten. I början på 1900-talet var det främst skollärarna som lyfte fram idrott, främst de gotländska idrotterna, men fotboll förekom också. Den första idrottsföreningen var Bunge IF, som fanns mellan 1921 och 1932. Den föreningen sökte medlemskap i RF, men betalade aldrig avgiften. Ur den växte Fårösund GoIK (Gymnastik- och Idrottsklubb) fram. Kanske var det konflikten mellan den moderna och den traditionella gotländska idrotten som medförde denna utbrytning ur Bunge IF.

Hur som helst bildades FGoIK 1932. Årets efter bildades Bunge Varpaklubb, KA 3 IF kom 1939 liksom dess skytteförening (den senare ev. 1940).

I Rute fanns Rute BK som blev Rute IF (1940) som sedan gick upp i FGoIK. Fårö IF bildades 1941 medan Fleringe enbart haft en skolidrottsförening. Fårösunds Atletklubb, som bröt sig ur FGoIK, bildades 1947. Skyttegillan har dock funnits i alla kommunalar.

Som ett kuriosum kan nämnas Fårösunds handbollsklubb (FHK) som fanns säsongen 1947/48, då KA 3 IF och FGoIK inte kunde enas om ett gemensamt handbollslag.

Den klart framgångsrikaste idrotten vad avser SM-tecken är varpan. Bunge VK har tagit 16 guld, varav 5 i lag, 19 silver och över 20 bronsmedaljer. Framgångsrikast är Uno Norman med 5 individuella SM-guld. Här kan också Erik och Gustav Norman liksom Nisse Nordström och Hasse Karlström nämnas. Bunge har också varit framgångsrika i gotländsk femkamp, stångstörtning och pärk i slutet av 1930-talet och början av 40-talet.

Den person som betytt mest för idrotten i Fårösund är Gustaf Dahlström, som förutom ett avgörande ledarskap för den tidiga fårösunds idrotten också var framgångsrik aktiv utövare av idrott.. Han hade en period nordiskt rekord i tvåarmspress, lätt tungvikt. Han tog även SM-medalj i tyngdlyftning. 1947 fick han GF:s guldmedalj för att ha utfört den främsta gotländska idrottsprestationen detta år. Han satt också i Gotlands Idrottsförbunds och Svenska Tyngd- lyftningsförbundets styrelser. Andra tidiga idrottsmän från Fårösund som fått denna utmärkelse är Nils Nordström (militär femkamp) 1951, J.H. Emilsson (skytte) 1953 och Gustaf Norman (tyngdlyftning) 1957. De båda senare har SM-medaljer i sina resp. idrotter.

Fårö IF har SM-medaljer i varpa. Systrarna Östergren har framgångsrikt tävlat för Bunge VK i varpa. Brodern Jan-Erik är den gotlänning som nått den mest framskjutna placeringen i Vasaloppet. (101:a)

Annars är Mattias Sunneborn den mest kände idrottsmannen med rötter från Fårösund. Han har många meriter från friidrotten där han periodvis representerade KA 3 IF.

Fårösund fick en modern idrottsplats 1942 i närvaro av kronprins Gustaf Adolf, med adjutant Stig Wennerström. Det var Gotlands fjärde ”riktiga” idrottsplats. Det året arrangerades de första Fårösundsspelen som sedan blev tradition under ett antal år, bl. a. med löpningen Fårösund runt. Sporthallen invigdes i januari 1944 med match mellan KA 3 IF och IF Gute. KA 3 IF var det första landsbygdsdrag som vann DM i fotboll och föreningen var aktiv i ett flertal idrotter. I dag har klubben aktiva i orientering och skidåkning.

Även FGoIK hade många idrotter på sitt program. Som namnet antyder så var gymnastik viktigt i början. Andra idrotter var tyngdlyftning, brottning, gång, fri idrott, bordtennis och handboll. I dag är det främst fotbollen som sätter prägel på föreningen. Hans Rosengren har haft ett avgörande inflytande över den utvecklingen i föreningen. Man är en av Gotlands mest representerade föreningar vad gäller deltagande i fastlandsserier i fotboll, likväl som man tagit ett antal DM på herrseniorsidan.

I dag finns det aktivitet i FGoIK, KA 3 IF och Fårö IF. Dessutom finns det båtklubbar i Rute och Fårösund. Gotlands Idrottscentrum har en utmärkt träningsanläggning i Sporthallen. KA 3:s dominans i skyttet upphörde successivt i och med förbandets nedläggning och Bunge VK är vilande. I stället har Fårö IF fått fart på varpakastandet.

Bengt Jernhall